

Verslag Najaarsbijeenkomst Regionale Jeugdhulp

Jeugdhulp met Verblijf – dinsdag 02 november 2021

Aanbieders:

Michelle Eggermont ('s Heeren Loo), Rini Slagt (Vitree), Jolanda de Fouw (Vitree) Rik Dolje ('s Heeren Loo), Jolanda van Zuijlen (Youké), Stefan Dekkers ('s Heeren Loo), Hennie Goudkamp (Plurn), Vincent Stijns (Plurn)

Regio: Gea Vermeulen, Gerdien Dekker, Daniëlle van den Born, Gerry Drijfhout, Diliana Pool, Michel Bakelaar, Sofia Rapsaniotis (EHdK), Teun Soederhuizen (EHdK)

Dit document bevat de verslaglegging van de Najaarsbijeenkomst Regionale Jeugdhulp van regio Flevoland op 2 november 2021 in Almere. De afgelopen periode is de regio Flevoland aan de slag gegaan met de voorbereidingen voor de inkoop van de Regionale Jeugdhulp. Hiervoor is een inkoopstrategie in contouren opgesteld. Tijdens de Najaarsbijeenkomst is deze inkoopstrategie getoetst bij de aanbieders van Jeugdhulp met Verblijf. De ontwikkelrichting en doelstellingen voor Jeugdhulp met Verblijf voor de komende jaren stonden centraal tijdens deze bijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst is de inkoopprocedure zoals de regio Flevoland voor ogen heeft toegelicht en zijn de inkoopdoelen voor de percelen Behandeld Wonen, (Intensief) Ambulant en Gezinsgericht Wonen besproken. Daarnaast zijn op hoofdlijnen de eerste ideeën voor de invulling van de inkoopinstrumenten (toegang, leveranciersmanagement, bekostiging en contract) besproken. De input van de aanwezige aanbieders wordt door de regio gebruikt om de doelen en instrumenten aan te passen of aan te scherpen. De presentatie van deze bijeenkomst is aan de bijlagen van de mail toegevoegd en gepubliceerd op regio.almere.nl

Agenda

- Welkom en kennismaken
- Openingswoord
- Inkoop vanaf 2023
- Inkoopstrategie Regionale Jeugdhulp
- Behandeld Wonen en (Intensief) Ambulant
- Pauze
- Gezinsgericht Wonen
- Vervolgstappen
- Afsluiting

Openingswoord

Gea Vermeulen, concerndirecteur Sociale Stad en Participatie Gemeente Almere, opent de bijeenkomst met een korte introductie en stipt het belang aan van de toetsing van de inkoopstrategie. Gea geeft aan dat de regio de transformatie van de jeugdhulp zoals deze is ingezet nog een stap verder wil brengen. Hiervoor staat de regio gezamenlijk met de aanbieders in de regio aan het roer. Tijdens de najaarsbijeenkomst gaat de regio dieper in op de ontwikkeldoelstelling voor de komende jaren, en hoe de regio en aanbieders ieder vanuit hun eigen rol hieraan kunnen bijdragen om deze te realiseren.

Inkoop vanaf 2023

Michel Bakelaar licht toe uit welke fasen het inkoopproces bestaat en waar de regio zich in dat proces op dit moment bevindt. Op dit moment zijn de voorbereidingen voor de inkoop gestart en bevindt de regio zich in de strategische fase. Er is een vertaling gemaakt van de Regiovisie naar een inkoopstrategie. Momenteel wordt de inkoopstrategie extern getoetst met als doel deze aan te scherpen voordat deze wordt vastgesteld. Michel licht tevens toe welke fasen na de externe toetsing plaatsvinden en hoe deze over de tijd verdeeld zijn. Hierbij wordt aangegeven dat de regio voornemens is om voor de inkoop vanaf 2023 de nieuwe inkoopprocedure SAS zonder emvi te hanteren. De bespreking van de inkoop vanaf 2023 wordt afgesloten met de uitgangspunten zoals voortgekomen uit de Regiovisie (zie

presentatie). Met betrekking tot de toepassing van de SAS procedure geven de aanbieders als tip dat in het verleden is gebleken dat dialoog aanbestedingen meer tijd kosten dan vaak de planning aangeeft. Zij geven aan dat de ervaring leert dat de dialoof fase in veel gevallen uitloopt en het prettig is om hier rekening mee te houden in het proces. De regio geeft aan hier rekening mee te houden.

Inkoopstrategie Regionale Jeugdhulp

Bij de bespreking van de Inkoopstrategie Regionale Jeugdhulp licht de regio toe welke aanpak is gehanteerd om de inkoopstrategie te ontwikkelen. Hiervoor is gebruik gemaakt van een landelijk model vanuit de VNG (zie presentatie). Het vertrekpunt vormde de beleidsdoelstellingen, vervolgens is op basis van een marktanalyse van de huidige situatie het ontwikkelpotentieel voor de komende jaren bepaald. Vervolgens heeft de regio op basis van de ontwikkeldoelstellingen ingevuld hoe zij de inkoopinstrumenten (toegang, leveranciersmanagement, bekostiging en contract) willen gebruiken om de doelstellingen te behalen. Ook is kritisch gekeken naar de indeling van de huidige percelen van de Regionale Jeugdhulp. De regio licht een voorstel voor een nieuwe indeling toe (zie presentatie). Hier is een onderscheid gemaakt tussen jeugdhulp met verblijf en essentiële functies jeugd GGZ (waaronder klinische GGZ). Aanbieders geven aan dat zij voorzien dat wanneer 'integraliteit' een belangrijk uitgangspunt is, deze manier van indelen misschien juist belemmerend werkt. De regio geeft aan dat het echter een grote uitdaging is om deze zaken integraal in te kopen, maar geeft aan nog een keer goed naar de indeling van de percelen te kijken. De regio geeft aan veel belang te hechten aan de visie van de aanbieders op de verdeling in percelen en vraagt hen daarom ook nog om schriftelijk hierop te reageren nadat de presentatie en het verslag zijn verstuurd.

Behandeld Wonen en (intensief) ambulante – Casus, ambitie en inkoopdoelen

Inkoopdoelstellingen Behandeld Wonen

- Bij behandeling met verblijf is het doel 'terugkeer naar de thuissituatie' de norm
- Inzet op (intensief) ambulante als de standaard ter vervanging van verblijf
- Doelstelling is 50% vanuit Behandeld Wonen J&O naar Intensief Ambulant binnen 5 jaar
- Versterken van de samenwerking door het pakken van gezamenlijke verantwoordelijkheid, en inzetten van maatwerk aan de voorkant
- Vanuit de toegang en overige verwijzers wordt er breder gekeken naar problematiek binnen het gezin en worden er in eerste instantie ambulante alternatieven ingezet
- Eén aanspreekpunt voor meldingen
- Cliëntregie op het perspectief door de gemeentelijke toegang (verkorting behandelduur, afschaling en zo veel mogelijk inzet ambulante alternatieven)
- De aanbieder heeft voldoende aanbod in lijn met capaciteit (zorgprofessionals) en geeft aan welke randvoorwaarden hiervoor nodig zijn
- Voor heel specialistische zorg is het doel zo dichtbij mogelijk, maar zo dichtbij mogelijk kan soms ook buitenregionaal zijn als dat een passende plek is

De regio licht de doelstellingen voor Behandeld Wonen en (intensief) Ambulant toe middels het bespreken van een casus (zie presentatie). In de casus zijn de inkoopdoelstellingen vertaald naar de praktijk. In deze casus wordt er extra nadruk gelegd op het creatief en flexibel inzetten van zorg bij vormen van Behandeld Wonen en (intensief) Ambulant. De aanbieders herkennen zich in deze casus en geven aan dezelfde ambitie na te streven. De regio vraagt expliciet aan de aanbieders wat voor zaken er nu ontbreken of welke knelpunten er nu worden ervaren waardoor deze ambitie niet altijd kan worden verwezenlijkt.

Een belangrijk thema wat naar voren kwam tijdens de bespreking is de **ontwikkeling en inzet van ambulante zorg als alternatief (en ter vervanging) van verblijf**. De afgelopen jaren was dit reeds een belangrijke doelstelling van de regio, er is geconstateerd dat de resultaten zoals verwacht nog niet

allemaal zijn gehaald. De regio staat met name stil bij wat er nodig is om deze ambulante beweging de komende jaren verder in gang te zetten. Hiervoor wordt aan de aanbieders gevraagd wat zij als belemmerend ervaren in de praktijk voor de ambulante beweging en wat zij nodig hebben om deze beweging wel te kunnen maken. De aanbieders noemen hier een aantal zaken.

Ten eerste wordt benoemd dat het knelpunt zich bevindt bij de **verwijzing naar zorg**. Voor deze zorgvormen hebben zij met name te maken met externe verwijzers zoals de Gecertificeerde instellingen (GI's) en medische verwijzers. Zij adviseren (samen met aanbieders) wat de beste zorg is wat moet worden ingezet. De aanbieders merken dat de verwijzers vaak geneigd zijn (met name in situaties waar de veiligheid in het geding is) om een verblijfsplek te adviseren boven een ambulante alternatief, dit omdat een verblijfsplek vaak als 'veilige' optie wordt gezien. Het vraagt dus om een culturele verandering bij verwijzers om hen ervan te overtuigen dat ambulante alternatieven dezelfde kwaliteit en veiligheid kunnen bieden als verblijfsplekken. Voor ambulantisering zijn goede afspraken met de Gecertificeerde Instellingen ook van belang. Hier kan de regio een belangrijke rol in spelen. Met name op het gebied van crisis geven de aanbieders aan dat er veel te winnen is door niet direct door te verwijzen naar een crisisbed maar door ambulante als uitgangspunt te nemen. De meeste bedden worden nu namelijk gebruikt voor crisis.

Ten tweede benoemen de aanbieders dat de **huidige contractering en financiering** soms belemmerend werkt bij de inzet van ambulante producten. Daarbij geldt ook dat de vertegenwoordiging van de verschillende culturen van aanbieders bij de samenwerking binnen een consortium ingewikkeld is geweest. Dit vraagt volgens hen veel tijd. Daarnaast is het volgens hen vanuit de huidige financiering niet altijd makkelijk om ambulante hulp in te zetten. Om veilig ambulante alternatieven te kunnen bieden is het van belang dat er een bed achter de hand kan worden gehouden. De huidige financiering en contractering maakt dat het financieel niet haalbaar is om een bed beschikbaar te houden wanneer een ambulante alternatief wordt ingezet. Dit zorgt namelijk tot hoge kosten bij de aanbieders. De regio geeft aan dat er met betrekking tot de inzet van ambulante, flexibele zorg het Volledig Pakket Thuis (VPT) beschikbaar is binnen de contracten. De aanbieders erkennen dit maar geven aan dat er naast VPT ook andere ambulante alternatieven soms passend zijn voor een kind zoals Multi Systeem Therapie (MST), Family First Treatment (FFT) en FACT. Het zou goed zijn om deze zorgsoorten ook beschikbaar te krijgen in de regio.

Ten derde geven aanbieders aan dat er veel belemmeringen worden ervaren op **administratief gebied**. De kaders van contracten zijn belemmerend voor innovatie. Ook geven de aanbieders aan dat het zou helpen als de regio meer specificereert wat er wordt verstaan onder 'intensief' ambulante. Om goede afspraken te maken over de verdere ontwikkeling hiervan is het belangrijk dat aanbieders weten wat de regio nodig heeft aan aanbod en dat wordt gespecificeerd wat wordt bedoeld met ambulante alternatieven. Tijdens de bespreking is geconcludeerd dat de regio het met name heeft over ambulante alternatieven ter vervanging van verblijf welke kunnen worden ingezet om te voorkomen dat verblijf noodzakelijk is en/of er sneller kan worden afgeschaald.

Ten slotte geven aanbieders aan dat zij kampen met **tekorten in goed gekwalificeerd personeel** en het een **uitdaging is om de ambulante alternatieven intern op te zetten**, hier zijn meerdere expertises voor nodig. De aanbieders geven aan dat onderlinge samenwerking tussen partijen ingewikkeld is vanwege de onderlinge verschillen in organisatiecultuur en structuur. Over dit laatste geeft de regio aan dat zij middels het consortium hebben getracht dit te faciliteren. Aanbieders geven aan dat het in de praktijk tijd kost om deze samenwerking goed vorm te geven en het belangrijk is dat de verantwoordelijkheden tussen de partijen in het consortium helder worden benoemd bij het ontwikkelen en vormgeven van ambulante alternatieven. Middels de SAS-procedure tracht de regio aanbieders te stimuleren een ontwikkelplan te presenteren waarbinnen ook onderlinge samenwerking wordt uitgewerkt. De aanbieders geven tot slot aan dat de intenties van partijen aan de start van dit type trajecten vaak goed zijn maar na de start vaak blijkt dat details onvoldoende zijn uitgewerkt. Hier is winst te halen voor de regio.

Behandeld Wonen - Invulling van de Inkoopinstrumenten

De regio geeft aan de inkoopdoelstellingen met een beperkt aantal aanbieders te willen realiseren. De regio vraagt aan de aanbieders hoe dit partnerschap eruit kan zien. De eerste stap is volgens de

aanbieders dat de regio de aanbieders erkent in de tijd en moeite die het kost om te investeren in samenwerking. Met andere woorden geven de aanbieders aan dat er niet kan worden verwacht dat netwerkvorming en partnerschap direct na ingang contract tot wasdom zullen komen. De regio geeft aan dat zij van de aanbieders tijdens de SAS procedure ook wil vragen om zelf te formuleren op welke wijze zij de transformatie richting ambulantisering willen realiseren en op welke termijn.

Gezinsgericht Wonen

Inkoopdoelstellingen

- De regio streeft ernaar om uithuisplaatsingen te voorkomen en indien toch nodig de hulp zo veel mogelijk in de eigen context van het kind te organiseren
- Wanneer uithuisplaatsing toch noodzakelijk blijkt wordt de voorkeur gegeven aan het eerst verkennen van mogelijkheden van deeltijdpleegzorg of netwerkpleegzorg voordat wordt overgegaan op een gehele uithuisplaatsing (voltijdpleegzorg). Een laatste optie is het gezinshuisaanbod – netwerkzorg tenzij
- Er wordt inzet geleverd om te voorkomen dat een kind uit moet worden geplaatst door bijvoorbeeld gezinstherapie al eerder in te zetten wanneer kind in beeld is
- Ambulante hulp kan flexibel worden ingezet en indien nodig en is er passende ondersteuning aan ouders beschikbaar te bieden om breakdowns te voorkomen
- Breakdowns worden zoveel mogelijk voorkomen, hiervoor wordt een goede matching aan de voorkant gerealiseerd om een duurzame plek te vinden voor de jeugdige
- Er wordt meer passend aanbod voor kinderen in de pleegzorg en gezinshuizen gecreëerd (bijv. voor uitstroom behandeling met verblijf, leeftijdsgroep 16/18)
- Er worden meer flexibele vormen van woonaanbod gecreëerd (bijv. deeltijdpleegzorg doordeweeks, mogelijkheden voor time-out)
- De woonvoorzieningen zijn gespreid in de regio

Met betrekking tot Gezinsgericht Wonen geven de aanbieders aan dat zij zich in de inkoopdoelstellingen kunnen vinden. Wel benoemen zij enkele problemen die op dit moment bovenliggend zijn met betrekking tot de pleegzorg. Allereerste vormt de schaarheid van pleeggezinnen een groot probleem. Er wordt wel gepoogd pleeggezinnen te werven maar dit heeft de afgelopen jaren weinig tot niks opgeleverd. Er wordt gesproken over hoe het aantrekkelijker gemaakt kan worden voor pleeggezinnen om zich aan te melden. De regio geeft hierbij aan dat de 'ouderwetse' manier van fulltime pleegzorg wellicht niet altijd passend is. Mogelijk zijn meer pleeg en gezinsouders te werven wanneer pleegzorg meer flexibel vorm krijgt (in de vorm van steunouderschap, kortdurende pleegzorg of andere flexibele manieren). De aanbieders geven aan dat flexibele pleegzorg ingewikkeld is omdat er wel gestreefd moet worden naar minimale verhuisbewegingen voor de jeugdigen. Het is namelijk niet wenselijk dat een jeugdigen steeds van veilige plek naar veilige plek gaat waardoor op den duur geen enkele plek maar als veilig voelt voor de jeugdige. Wat volgens aanbieders wel zou kunnen helpen is een toename van de opvoedhulp voor pleegouders nu blijkt dat de er signalen zijn dat jeugdigen steeds ingewikkeldere problematiek meedragen en dat de relatie pleegouders en ouders steeds vaker onder druk staat. De begeleiding van pleegouders kan hierbij helpen. De regio geeft aan dat een achtervang van ambulante hulp aan pleeggezinnen ook zou kunnen bijdragen aan de ondersteuning van pleegouders. Het is volgens aanbieders echter zeer ingewikkeld om dit tegen de huidige tarieven financieel haalbaar te maken. De regio geeft aan zich hier nog in te verdiepen ter voorbereiding op de inkoop.

Afsluiting

De bijeenkomst wordt afgesloten met een toelichting op het vervolgproces. De regio gaat de komende periode aan de slag met de afronding van de inkoopstrategie. Zij willen de aanbieders graag de gelegenheid geven om nog schriftelijk te reageren op de presentatie (met inkoopdoelen en uitgangspunten voor de inkoop) indien hier behoefte aan is. Vanaf begin 2022 zal de

aanbestedingsprocedure van start gaan. De regio zorgt dat aanbieders hierover weer worden geïnformeerd.

CONCEPT